# SKLEP KOMISIJE (EU) 2024/454

## z dne 7. decembra 2023

## o ukrepu SA.35484 (2013/C) (ex SA.35484 (2012/NN)): pomoč, ki jo je Nemčija v skladu z zakonom o mleku in maščobah dodelila za preskuse kakovosti mleka, izvedene na Bavarskem

*(notificirano pod dokumentarno številko C(2023)8388)*

**(Besedilo v nemškem jeziku je edino verodostojno)**

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) in zlasti člena 108(2), prvi pododstavek, Pogodbe,

po pozivu vsem zainteresiranim stranem, naj predložijo svoje pripombe v skladu z navedeno določbo ([1]), in ob upoštevanju teh pripomb,

ob upoštevanju naslednjega:

## 1. Postopek

(1) Komisija je z dopisoma z dne 28. novembra 2011 in 27. februarja 2012 Nemčijo zaprosila za dodatne informacije v zvezi z letnim poročilom o državni pomoči v kmetijskem sektorju za leto 2010, ki ga je Nemčija predložila v skladu s členom 21(1) Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999 ([2]). Nemčija je na vprašanja Komisije odgovorila z dopisoma z dne 16. januarja 2012 in 27. aprila 2012. Na podlagi odgovorov Nemčije je bilo ugotovljeno, da je Nemčija nemškemu sektorju mleka odobrila finančno podporo v skladu z Zakonom o prometu z mlekom, mlečnimi proizvodi in maščobami iz leta 1952 („*Gesetz über den Verkehr mit Milch, Milcherzeugnissen und Fetten*“, v nadaljnjem besedilu: zakon o mleku in maščobah).

(2) Komisija je z dopisom z dne 2. oktobra 2012 Nemčijo obvestila, da so bili zadevni ukrepi registrirani kot nepriglašena pomoč pod evidenčno številko SA.35484 (2012/NN). Nemčija je z dopisi z dne 16. novembra 2012, 7., 8., 11., 13., 14., 15. in 19. februarja, 21. marca, 8. aprila, 28. maja, 10. in 25. junija ter 2. julija 2013 predložila dodatne informacije.

(3) Komisija je z dopisom z dne 17. julija 2013 (C(2013) 4457 final) ([3]) Nemčijo obvestila o svojem sklepu, da bo v zvezi z nekaterimi podukrepi, ki so bili izvedeni v skladu z zakonom o mleku in maščobah, sprožila postopek po členu 108(2) PDEU (v nadaljnjem besedilu: sklep o začetku postopka) ([4]). V istem dopisu je Komisija ugotovila, da so drugi podukrepi bodisi v obdobju od 28. novembra 2001 do 31. decembra 2006 ali obdobju po 1. januarju 2007 bodisi v obeh obdobjih združljivi z notranjim trgom ([5]) ali da dodatni podukrepi ne pomenijo državne pomoči v smislu člena 107(1) PDEU ali da ne spadajo na področje uporabe pravil o državni pomoči ([6]).

(4) Komisija je za zadevno podporo v zvezi s preskusi kakovosti mleka, izvedenimi v Baden-Württembergu in na Bavarskem, ugotovila, da je v obdobju od 28. novembra 2001 do 31. decembra 2006 združljiva z notranjim trgom ([7]).

(5) Vendar je Komisija izrazila dvom o združljivosti enake podpore za preskuse kakovosti mleka z notranjim trgom v obdobju od 1. januarja 2007 ([8]).

(6) Nemčija je z dopisom z dne 20. septembra 2013 predložila pripombe glede sklepa o začetku postopka.

([1]) UL C 7, 10.1.2014, str. 8.
([2]) Uredba Sveta (ES) št. 659/1999 z dne 22. marca 1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 108 pogodbe o delovanju Evropske unije (UL L 83, 27.3.1999, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1999/659/oj).
([3]) Kot je bil popravljen z dopisom z dne 16. decembra 2013 (C(2013) 9021 final).
([4]) Glej točko 278 sklepa o začetku postopka v povezavi s prilogo k temu sklepu.
([5]) Glej točko 277 sklepa o začetku postopka v povezavi s prilogo k temu sklepu.
([6]) Glej točko 276 sklepa o začetku postopka v povezavi s prilogo k temu sklepu.
([7]) V sklepu o začetku postopka je navedena kot ukrepa BW 1 in BY 1.
([8]) Glej točko 278 sklepa o začetku postopka v povezavi s prilogo k temu sklepu.

(7) Sklep o začetku postopka je bil objavljen v *Uradnem listu Evropske unije* ([9]). Komisija je zainteresirane strani pozvala, naj v enem mesecu predložijo svoje pripombe.

(8) Komisija je prejela sedem pripomb zainteresiranih strani v zvezi z ukrepi, ki zadevajo preskuse kakovosti mleka. Pripombe so bile posredovane Nemčiji.

(9) Nemčija je odgovorila z dopisom z dne 3. decembra 2014.

(10) Komisija je 18. septembra 2015 sprejela Sklep (EU) 2015/2432 ([10]), s katerim je pomoč, dodeljeno sektorju mleka za redne kontrole mleka na Bavarskem in v Baden-Württembergu v obdobju od 1. januarja 2007, razglasila za nezdružljivo državno pomoč, ki jo je treba izterjati.

(11) Bavarska na eni strani ter združenji Interessengemeinschaft privater Milchverarbeiter Bayerns e.V., Genossenschaftsverband Bayern e.V. in Verband der Bayerischen Privaten Milchwirtschaft e.V. na drugi strani so 26. novembra 2015 oziroma 4. decembra 2015 pri Splošnem sodišču vložili tožbi za razglasitev delne ničnosti Sklepa (EU) 2015/2432.

(12) Splošno sodišče je z dvema sodbama z dne 12. decembra 2018 člene 1 do 4 Sklepa (EU) 2015/2432 razglasilo za nične v delu, v katerem je bila razglašena nezdružljivost državne pomoči Nemčije v zvezi s preskusi kakovosti mleka, izvedenimi na Bavarskem, z notranjim trgom in odrejena izterjava navedene pomoči (v nadaljevanju: sodbi z dne 12. decembra 2018) ([11]).

(13) Komisija se je 22. februarja 2019 zoper ti sodbi pritožila pri Sodišču Evropske unije.

(14) Sodišče je 10. marca 2022 pritožbi Komisije zavrnilo ([12]) in potrdilo sodbi z dne 12. decembra 2018.

## 2. **Ozadje**

(15) Sklep o začetku postopka je zajemal ukrepe, financirane iz sredstev dajatve na mleko, ki bi jo nemške zvezne dežele lahko uvedle za mlekarne na podlagi zakona o mleku in maščobah ([13]).

(16) Sklep (EU) 2015/2432 se je nanašal na pomoč, dodeljeno sektorju mleka na Bavarskem in v Baden-Württembergu za redne kontrole kakovosti mleka za obdobje od 1. januarja 2007. Za to pomoč je bilo ugotovljeno, da gre za državno pomoč, ki ni združljiva z notranjim trgom in jo je treba izterjati. Za Bavarsko je Sklep (EU) 2015/2432 zajemal ukrepe, ki se ne financirajo le z dajatvijo na mleko, temveč tudi s sredstvi iz splošnega proračuna.

(17) V skladu s členom 264, prvi odstavek, PDEU Sodišče Evropske unije razglasi zadevni akt za ničnega, če je ničnostna tožba utemeljena. V takem primeru mora Komisija sprejeti ukrepe, potrebne za izvršitev sodbe ([14]).

(18) Splošno sodišče je s sodbama z dne 12. decembra 2018 Sklep (EU) 2015/2432 razglasilo za delno ničnega. Splošno sodišče je ugotovilo, da je sklep o začetku postopka zajemal le del pomoči, ki se je financiral z dajatvijo, naloženo mlekarnam, ne pa tudi del pomoči, ki se je financiral iz deželnega proračuna ([15]). Splošno sodišče je menilo, da je bil v zvezi z zadnjenavedenim delom pomoči Sklep (EU) 2015/2432 sprejet, ne da bi imele zainteresirane strani možnost predložiti pripombe, in je bil zato sprejet v nasprotju s pravico tožečih strank do udeležbe v upravnem postopku v skladu s členom 108(2) PDEU in členom 6(1) Uredbe (ES) št. 659/1999.

([9]) Glej opombo 1.

([10]) Sklep Komisije (EU) 2015/2432 z dne 18. septembra 2015 o državni pomoči za preskuse kakovosti mleka v okviru Zakona o mleku in maščobah, ki jo je dodelila Nemčija SA.35484 (2013/C) (ex SA.35484 (2012/NN)) (UL L 334, 22.12.2015, str. 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/2432/oj).

([11]) Sodbi Splošnega sodišča z dne 12. decembra 2018, Freistaat Bayern/Komisija, T-683/15, ECLI:EU:T:2018:916, in Interessengemeinschaft privater Milchverarbeiter Bayerns in drugi/Komisija, združene zadeve T-722/15 do T-724/15, ECLI:EU:T:2018:920.

([12]) Sodba Sodišča z dne 10. marca 2022, Komisija/Freistaat Bayern, združeni zadevi C-167/19 P in C-171/19 P, ECLI:EU:C:2022:176.

([13]) Glej oddelek 3.3.1 sklepa o začetku postopka.

([14]) Glej prvi odstavek člena 266 PDEU.

([15]) Glej sodbi Splošnega sodišča z dne 12. decembra 2018, Freistaat Bayern/Komisija, T-683/15, ECLI:EU:T:2018:916, točka 69, in Interessengemeinschaft privater Milchverarbeiter Bayerns in drugi/Komisija, združene zadeve T-722/15 do T-724/15, ECLI:EU:T:2018:920, točka 66.

(19) S sodbama z dne 12. decembra 2018 so bili člani od 1 do 4 Sklepa (EU) 2015/2432 razglašeni za nične v delu, v katerem je bila razglašena nezdružljivost dodelitve državne pomoči Nemčije z notranjim trgom v zvezi s preskusi kakovosti mleka, izvedenimi na Bavarskem, in odrejena izterjava navedene pomoči.

(20) Vendar se navedeni sodbi nista nanašali na del Sklepa (EU) 2015/2432 glede pomoči za preskuse kakovosti mleka, izvedene v Baden-Württembergu. Posledično ostaja del Sklepa (EU) 2015/2432, ki se nanaša na ukrep v Baden-Württembergu, veljaven.

(21) Sodišče je s sodbo z dne 10. marca 2022 potrdilo sodbi z dne 12. decembra 2018.

(22) Ta sklep se zato nanaša le na državno pomoč, ki jo je Nemčija dodelila v zvezi s preskusi kakovosti mleka, ki jih je izvedla Bavarska, v korist podjetij v sektorju mleka in ki se je v obdobju od 1. januarja 2007 financirala z dajatvijo za mleko (v sklepu o začetku postopka je navedena kot ukrep BY 1).

## 3. **Opis ukrepa in vsebina sklepa o začetku postopka**

(23) V skladu s členom 22(1) zakona o mleku in maščobah lahko vlade nemških zveznih dežel uvedejo dajatev na mleko („*Milchumlage*“) na ravni mlekarn na podlagi količin mleka, dobavljenega tem mlekarnam. Dajatev na mleko se ne uporablja za uvožene proizvode. Nasprotno pa se za izvožen proizvodi ta dajatev lahko uporablja.

(24) Bavarska je to možnost uporabila ([16]) in, kot je opisano v sklepu o začetku postopka, odobrila finančno podporo za predpisane preskuse, namenjene ocenjevanju kakovosti in določenih značilnosti mleka v skladu s členom 22(2), točka 1, in členom 10(1) zakona o mleku in maščobah v povezavi z uredbo o ocenjevanju kakovosti mleka in plačilu mleka, dobavljenega mlekarnam („*Verordnung über die Güteprüfung und Bezahlung der Anlieferungsmilch*“) z dne 9. julija 1980 (v nadaljnjem besedilu: uredba o kakovosti mleka) ([17]). Za izvajanje predpisanih preskusov v skladu z uredbo o kakovosti mleka je bil pooblaščen center za preskušanje, tj. Milchprüfring Bayern e.V. (v nadaljnjem besedilu: Milchprüfring) ([18]).

(25) Preskusi kakovosti mleka so bili uvedeni v skladu s členom 10 zakona o mleku in maščobah v povezavi s členom 1(1) uredbe o kakovosti mleka. Vsak komercialni potrošnik mleka (kot so mlekarne) je moral opraviti preskus mleka, ki mu je bilo dobavljeno, da bi ugotovil njegovo kakovost glede:

— vsebnosti maščobe,

— vsebnosti beljakovin,

— bakteriološke strukture,

— vsebnosti somatskih celic in

— zmrzišča.

(26) Nemčija je trdila, da ta ukrep ne pomeni pomoči, saj so bila plačila odobrena kot nadomestilo za potrebne stroške, ki jih je imel Milchprüfring zaradi izvajanja javnih nalog, določenih z zakonom („*hoheitliche Aufgaben*“) ([19]).

(27) Komisija je menila ([20]) lahko ta dejavnost kljub zakonskemu prenosu javnih nalog na tretjo osebo (kot je Milchprüfring) še vedno koristi mlekarnam, ki so podjetja, v obliki subvencioniranih storitev. Stroške, ki nastanejo zaradi izpolnjevanja nacionalnih pravnih obveznosti (kot je obveznost izvajanja preskusov kakovosti mleka v skladu z uredbo o kakovosti mleka), bi bilo treba šteti za običajne stroške poslovanja, ki jih navadno nosijo zadevna podjetja. Kadar država te stroške povrne, se zdi, da so izpolnjeni pogoji pomoči v skladu s členom 107(1) PDEU. Komisija je zato domnevala, da gre za pomoč.

([16]) Glej oddelek 2.5 sklepa o začetku postopka.
([17]) V sklepu o začetku postopka naveden kot ukrep BY 1. Glej opis ukrepa v oddelku 2.6.1.1 sklepa o začetku postopka in predhodno pravno oceno v zvezi z obstojem pomoči v oddelkih 3.3 in 3.5.2, zlasti točko 130, v kateri je ugotovljeno, da dajatev, uporabljena za financiranje ukrepa, pomeni državno sredstvo; predhodna ocena združljivosti je v oddelku 3.5.16 in oddelku 4.
([18]) Glej oddelek 2.6.1.1 sklepa o začetku postopka.
([19]) Glej oddelek 2.6.1.1 sklepa o začetku postopka.
([20]) Glej oddelek 3.5.2 sklepa o začetku postopka.

(28) Komisija je v sklepu o začetku postopka ugotovila, da ukrep (opredeljen kot pomoč za redne kontrole kakovosti mleka na Bavarskem, financiran z dajatvijo na mleko in izveden v obdobju od leta 2007 ([21])) verjetno pomeni državno pomoč ([22]), in izrazila dvom o združljivosti z notranjim trgom ([23]) ter Nemčijo pozvala, naj predloži pripombe in navede vse informacije, ki bi lahko pomagale oceniti to pomoč za obdobje od 1. januarja 2007 ([24]).

(29) Komisija je poleg tega ugotovila, da je bila metoda financiranja (parafiskalna dajatev) sestavni del ukrepa pomoči in da je zato treba pri preučitvi pomoči upoštevati način financiranja ([25]).

(30) Komisija je v zvezi z dajatvijo na mleko ugotovila, da ni diskriminatorna do uvoženih proizvodov ter ni v nasprotju niti z določbami člena 110 PDEU niti s cilji skupne ureditve trga za mleko ([26]).

## 4. **Razveljavitev ukrepa in izterjava pomoči**

(31) Pomoč za redne kontrole kakovosti mleka je bila na Bavarskem ukinjena leta 2013.

(32) Po sprejetju Sklepa (EU) 2015/2432 je bila do leta 2017 izterjana pomoč v višini približno 22,4 milijona EUR, ki je bila financirana z dajatvijo na mleko. Ker je bilo ugotovljeno, da je dajatev na mleko sestavni del ukrepa pomoči (glej uvodno izjavo 29), je bilo s Sklepom (EU) 2015/2432, s katerim je bila pomoč razglašena za nezdružljivo z notranjim trgom, implicitno ugotovljeno tudi nezakonito pobiranje dajatve.

(33) Bavarska je potrdila, da je izterjava pomoči, financirane z dajatvijo na mleko, ki je bila zaključena leta 2017 kot izravnava z dajatvijo na mleko, nepreklicna in ne bo razveljavljena ([27]).

(34) Zato je postal postopek, ki se je začel s sklepom o začetku postopka v zvezi z rednimi kontrolami kakovosti mleka na Bavarskem, financiranimi z dajatvijo na mleko in izvedenimi v obdobju od leta 2007, brezpredmeten.

## 5. **Sklepne ugotovitve**

(35) Komisija opozarja, da so pooblastila Komisije v skladu s členoma 107 in 108 PDEU namenjena preprečevanju dodelitve nezdružljive pomoči. Kar zadeva izterjavo, je pooblastilo Komisije, da državi članici naloži izterjavo pomoči, za katero meni, da ni združljiva z notranjim trgom, v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča namenjeno ponovni vzpostavitvi stanja pred dodelitvijo nezdružljive pomoči ([28]).

(36) Z drugimi besedami, eden od ciljev nadzora državnih pomoči je preprečiti dodeljevanje nezdružljive državne pomoči. Drugi cilj je zagotoviti ponovno vzpostavitev stanja pred izkrivljanjem konkurence, ki ga je povzročila nezdružljiva državna pomoč.

(37) V zadevnem primeru dodelitev pomoči, opredeljena v sklepu o začetku postopka, ne obstaja več, saj je bila pomoč dokončno in brezpogojno izterjana ([29]).

(38) V teh okoliščinah je postal formalni postopek preiskave, ki se je začel na podlagi člena 108(2) PDEU v zvezi z rednimi kontrolami kakovosti mleka na Bavarskem, financiranimi z dajatvijo na mleko in izvedenimi v obdobju od leta 2007, brezpredmeten –

([21]) Glej oddelek 3.5.2 sklepa o začetku postopka.
([22]) Glej oddelek 3.3 sklepa o začetku postopka.
([23]) Glej oddelek 4 sklepa o začetku postopka.
([24]) Glej oddelek 5 sklepa o začetku postopka.
([25]) Glej oddelek 3.5.16 sklepa o začetku postopka.
([26]) Glej oddelek 3.5.16.2 sklepa o začetku postopka.
([27]) Komisija opozarja, da morajo v skladu z ustaljeno sodno prakso (glej sodbo Sodišča z dne 5. marca 2019, Eesti Pagar AS/Ettevotluse Arendamise Sihtasutus, C-349/17, ECLI:EU:C:2018:768) v skladu s členom 108(3) PDEU vsi nacionalni organi po uradni dolžnosti izterjati vsako nezakonito pomoč, tudi če Komisija ne sprejme sklepa.
([28]) Sodba Sodišča z dne 14. septembra 1994, Španija/Komisija, združene zadeve C-278/92, C-279/92 in C-280/92, ECLI:EU:C:1994:325, točka 75.
([29]) Glej uvodni izjavi 32 in 33.

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

*Člen 1*

Postopek, ki se je začel 17. julija 2013 na podlagi člena 108(2) PDEU v zvezi z rednimi kontrolami kakovosti mleka na Bavarskem, financiranimi z dajatvijo na mleko in izvedenimi od 1. januarja 2007, je postal brezpredmeten in se zato zaključi.

*Člen 2*

Ta sklep je naslovljen na Zvezno republiko Nemčijo.

V Bruslju, 7. decembra 2023

*Za Komisijo*
Didier REYNDERS
*član Komisije*